

KULCSSZAVAK

- _ MÉLTÁNYOSSÁG
- _ SZOLIDARITÁS
- _ SZEGÉNYSÉG

TANTÁRGY

társadalomismeret

KOROSZTÁLY

16 +

IDŐTARTAM

2 x 45 perc

IDEÁLIS LÉTSZÁM

rugalmas

SZEGÉNYSÉG

FEJLESZTENDŐ KOMPETENCIÁK

kommunikáció, szociális és állampolgári kompetencia (demokráciára nevelés, fenntarthatóságra nevelés), kooperáció, kreativitás

TANULÁSI CÉLOK

meglévő ismeretek rendszerezése, kiegészítése, érzékenyítés, együtt gondolkodás, érvelés és a vitakészség fejlesztése

KAPCSOLÓDÓ TERÜLETEK

földrajz, biológia, történelem

MÓDSZEREK

megbeszélés, kooperatív technikák

MUNKAFORMÁK

frontális munka, csoportmunka

A GLOBÁLIS NEVELÉS MEGISMERÉSE ÉS MEGÉRTÉSE

TÁRSADALMI IGAZSÁGOSSÁG ÉS MÉLTÁNYOSSÁG

- a vitatott globális kérdések ismerete
- egyenlőtlenségek a különféle társadalmakon belül és azok között
- a szegénység okai
- az egyenlőtlenség okai és következményei

GLOBALIZÁCIÓ, KÖLCSÖNÖS FÜGGÉS

- a globális összefüggések ismerete
- hatalmi viszonyok az észak–déli világgazdasági és politikai rendszerek között
- összetett globális problémák

FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS

- eltérő nézetek a gazdasági és társadalmi fejlődésről – helyi és globális szinten
- tudjuk, hogy a források végesek

SOKSZÍNŰSÉG

- tisztában vagyunk az előítéletek természetével és tudjuk, hogyan küzdünk ellenük
- a különböző kultúrák és társadalmak mélyebb ismerete

GLOBÁLIS NEVELÉSI KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK

KRITIKAI GONDOLKODÁS

- az előítéletek, sztereotípiák, vélemények felismerése
- az információ kritikai elemzése
- vitatott, bonyolult problémák kezelése
- nézőpontok azonosítása
- megalapozott döntések
- összetett kérdések és dilemmák kezelése

HATÁSOS ÉRVELÉS

- az érvek azonosítása és kiválasztása
- annak megtanulása, hogy tényekre alapozott érvelés hatására árnyaljuk/megváltoztassuk az álláspontunkat
- ismerkedés az indoklással megalapozott érveléssel
- a helyi és globális kontextus és tapasztalatok összekapcsolása

EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS KONFLIKTUSKEZELÉS

- a csoportdöntés elfogadása és betartása
- kompromisszumkötés

A GLOBÁLIS NEVELÉSHEZ KAPCSOLÓDÓ ÉRTÉKEK ÉS ATTITÚDOK

EMPÁTIA, KÖZÖS EMBERI SORSUNK TUDATA

- az egyéni érdem fontosságának elismerése
- széles látókör, nyitottság

ELKÖTELEZETTSÉG A TÁRSADALMI IGAZSÁGOSSÁG ÉS MÉLTÁNYOSSÁG IRÁNT

- növekvő érdeklődés a világ eseményei iránt
- fellépés az igazságtalanság és egyenlőtlenség ellen
- elkötelezettség a társadalmi igazságosság és méltányosság mellett
- tenni akarás az egyenlőtlenség ellen
- szolidaritás

TÖRŐDÉS A KÖRNYEZETTEL ÉS A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSSEL

- felelősségérzet a környezet és a források felhasználása iránt
- felelősségérzet a bolygó és az eljövendő nemzedékek jövője iránt

HIT ABBAN, HOGY RAJTUNK MÚLIK A VÁLTOZÁS

- tenni akarás egy méltányosabb jövőért
- globális állampolgári szerep

TISZTELET AZ EMBEREK ÉS A DOLGOK IRÁNT

- döntési képesség és a döntéseink következményeinek felismerése
- a törődés készségének fejlesztése

FELLÉPÉS AZ IGAZSÁGTALANSÁGGAL ÉS EGYENLŐTLENSÉGGEL SZEMBEN

- a bevett megoldás alternatíváinak fel- és megismerése
- fellépés az egyenlőtlenségeket állandósító nézetekkel szemben
- cselekvés egy igazságosabb és méltányosabb világért

FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSI CÉLOK

1. ÓRA

1.

IDŐ _ 1 perc

TEVÉKENYSÉG _ 4-5 fős csoportok kialakítása

2.

IDŐ _ 14 perc (15)

TEVÉKENYSÉG _ gondolattérkép készítése 4-5 fős csoportokban

MÓDSZER, TARTALOM, INSTRUKCIÓK

Nagy ív csomagolópapír közepére felírjuk a szegénység szót. A csoportok feladata az, hogy a megadott idő alatt írjanak a szabad felületre olyan szavakat, kifejezéseket, amelyek erről eszükbe jutnak, és nyilakkal jelezzék a köztük lévő összefüggéseket.

ESZKÖZÖK _ nagy ív csomagolópapír, vastag színes filctollak

REFLEXIÓK, TAPASZTALATOK

Lehetőség szerint a csoportok különböző színű tollakkal dolgozzanak.

3.

IDŐ _ 10 perc (25)

MÓDSZER, TARTALOM, INSTRUKCIÓK

15 perc után felerősítjük a falra az elkészült térképeket, és a csoportok megnézik egymás munkáját. Megbeszéljük a közös pontokat és a különbségeket, ha szükséges tisztázzuk a használt fogalmakat.

ESZKÖZÖK _ gyurmaragasztó

IDŐ – 20 perc (45)

TEVÉKENYSÉG – *Ki a szegény?* irányított beszélgetés a mellékelt képek segítségével

—

MÓDSZER, TARTALOM, INSTRUKCIÓK

Az egész osztály körben ülve helyezkedik el. A mellékletben csatolt képeket (vagy ezekhez hasonló tartalmúakat) projektorral kivetítjük. A képek megtekintése után feltesszük a fenti kérdést, és úgy moderáljuk a beszélgetést, hogy lehetőleg mindenki szót kapjon és érintsük az alábbi tartalmakat:

- pénz
- munka
- lakhatás
- egészség
- oktatás
- létminimum
- relatív szegénység
- gyermekszegénység

ESZKÖZÖK – a melléklet képei, projektor

REFLEXIÓK, TAPASZTALATOK

Ha nincs projektor, akkor a képeket kinyomtatva körbeadjuk a csoportban.

2. ÓRA

1.

IDŐ _ 25 perc

TEVÉKENYSÉG _ esélyegyenlőségi játék

MÓDSZER, TARTALOM, INSTRUKCIÓK

A diákok egy sorban egymás mellé állnak. Minden játékos kap egy kártyát, amelyen le van írva a szerepe. Pl. 62 éves hajléktalan férfi, 23 éves lány, aki esti iskolában most végzi a 10. gimnáziumi osztályt stb. (lásd melléklet). Minden játékos csak a saját szerepét ismeri, nem árulja el a többieknek, kit alakít. A játékevezető a mellékletben csatolt élethelyzeteket olvassa fel, pl.: „megfájdult a fogad, orvoshoz kell menned”.

Amelyik játékos úgy érzi, hogy ezt a feladatot meg tudja oldani (a szerepe szerint), egy lépést előrelephet. Kérjük meg a diákokat, hogy körülbelül egyforma nagyokat lépjenek!

A játék addig tart, amíg az összes élethelyzetet felolvastuk. A végén megnézzük, ki milyen távolságra jutott a kiindulási ponttól. Ezután mindenki felfedi a szerepét, és megbeszéljük, melyik élethelyzet miatt okozott nehézséget.

ESZKÖZÖK _ a mellékletben szereplő kártyák

2.

IDŐ _ 15 perc (40)

TEVÉKENYSÉG _ véleményvonal

MÓDSZER, TARTALOM, INSTRUKCIÓK

A diákok elszórtan helyezkednek el a teremben. A padlón kijelölünk egy egyenes vonalat (ténylegesen, pl. szigetelőszalaggal, vagy csak képzeletben). Elmondjuk, hogy a vonal egyik vége a „teljesen egyetértek” sarok, a másik az „egyáltalán nem értek egyet”.

Ezután állításokat olvasunk fel, és megkérjük a diákokat, hogy egyetértésük mértékében helyezkedjenek el a vonalon. Minden felállás után megkérünk egy-egy diákot a vonal mindkét végéről, hogy fejtse ki és indokolja meg a véleményét.

ESZKÖZÖK _ szigetelőszalag (opcionális), a mellékletben szereplő kijelentések

REFLEXIÓK, TAPASZTALATOK

Hívjuk fel a diákok figyelmét, hogy a két végpont között („teljesen egyetértek” – „egyáltalán nem értek egyet”) a kevésbé egyértelmű véleményeket tudják kifejezni!

TEVÉKENYSÉG _ visszajelzések

MÓDSZER, TARTALOM, INSTRUKCIÓK

Körben ülve megkérjük a diákokat, hogy osszák meg legerősebb benyomásukat az óráról.

FELHASZNÁLT ANYAGOK ÉS ESZKÖZÖK

csomagolópapír, vastag színes filctollak, mellékletben szereplő képek és kártyák, projektor (ha van), szigetelőszalag (opcionális), gyurmaragasztó